

REZUMAT

PROVOCĂRI ACTUALE ÎN ASISTENȚA SOCIAL DIN ROMÂNIA

TEZA DE ABILITARE

Domeniul: Asistență Socială

PATRICIA-LUCIANA RUNCAN

Iulie 2018

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA

Rezumat

Asistența Socială înseamnă mult mai mult decât un sistem, o simplă știință sau o simplă profesie. Este o vocație aparte și nobilă, o slujire care, în sine, nu se potrivește oricui. Asistența Socială este oportunitatea prin care poți să faci diferența în viața celui altă ajutându-l într-un mod semnificativ atunci când poate că are cea mai mare nevoie de un sprijin specializat de la un om *printre oameni*. Asistența Socială este o profesie intenționată în care arta se îmbină cu umanitatea, dar și cu realitatea pentru a încerca să-l salvezi pe cel altă, semenul tău (un copil, un matur sau un vârstnic) care poate trece printr-o suferință, pierdere sau vulnerabilitate socială și emoțională. Asistența Socială este acea oportunitate care ne permite încercarea de a salva visul din cel altă, vis care riscă să se stingă, să se piardă sau să fie confiscat de o societate tot mai înstrănutată și împovărată. Prin Asistența Socială, putem să facem diferența, putem să fim aproape de oameni, putem aduce nădejde și putem da sens și ansă unui copil, vârstnic, dependent, unei familii, chiar și vieții noastre, prin ceea ce facem și prin ceea ce suntem. Însemnătatea ajutorării celui altă prin această profesie *aparte* îți poate da un sens în viață *aparte*.

Contribuțiile profesionale care vor fi menționate și prezentate mai detaliat în teză se referă, în special, la perioada din ultimii 5-9 ani, dar ele confirmă experiența acumulată în cei 15 ani de activitate didactică și de cercetare.

Careeră profesională a început în 2003 când am intrat ca preparator la Departamentul de Asistență Socială al Facultății de Sociologie și Psihologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara. Datorită dinamicii amintite mai sus, prezent chiar și în sistemul universitar din România, am fost adesea nevoit să seminarizez și, mai apoi, să predau discipline extrem de diverse din domeniul asistenței sociale. Voi enumera doar câteva: minoritățile naționale, asistența socială a familiei, protecția copilului și familiei, protecția persoanelor vârstnice, managementul de caz, supervizarea, sistemul de asistență socială, tehnicile de intervenție, comunicarea emoțională cu copilul-victimă etc. Toate aceste activități didactice au fost dublate și de interesul meu de a cerceta și publica în aceste subdomenii diverse și, totodată, complexe ale asistenței sociale.

Publicațiile din ultimii ani au fost multe și diverse: peste 19 cărți de autor și coordonator (17 în engleză și 2 în română), 3 articole ISI cu factor de impact, 32 de articole indexate în mai mult de trei baze de date internaționale etc. Am realizat diferite cercetări în domeniul protecției și bunăstării copilului și familiei în România, în care am analizat unele nevoi, riscuri, provocări, dar și oportunități cu care se confruntă copiii, tinerii, părinții și vârstnicii în România. Pe de altă parte, datorită disciplinei „management de caz” pe care am predat-o și o predau la Universitatea de Vest din Timișoara, am fost direct interesat să aprofundez, mai în detaliu, metoda managementului de caz în domeniul asistenței sociale și, în special, în protecția drepturilor copilului și familiei. Studiind cu atenție managementul de caz, mi-am dat seama cât de importantă este supervizarea în managementul de caz, în general, și cât de necesară este ea pentru profesioniștii care lucrează în domeniul protecției și bunăstării copilului și familiei, în special.

În urma acestor studii multiple și extrem de solicitante, în domeniul Asistenței Socială, am decis să-mi prezint, în teza de abilitare, rezultatele profesionale din trecut și prezent sub titlul *Provocări actuale în Asistența Socială din România*.

În prima parte a tezei, care cuprinde primele două capitole, prezint, în ansamblu, documentat, realizările profesionale obținute după conferirea titlului de doctor în domeniul Sociologiei cu teza de doctorat intitulată *Apariția depresiei la persoanele vârstnice. Aspecte psihosociale*, realizări care probează originalitatea și relevanța contribuțiilor academice, științifice și profesionale obținute până în prezent și care certific o dezvoltare a viitoarei cariere profesionale.

Capitolul 1 este intitulat **Abordări teoretice și practice în Asistența Socială**. În acest capitol am inclus preocupările mele didactice și de cercetare din perioada 2011-2014, care s-au focusat pe trei direcții mari de interes din domeniul Asistenței Sociale: (1) Bun starea copilului și familiei; (2) Managementul de caz; (3) Supervizarea și epuizarea profesională. Acest capitol cuprinde mai multe publicații prezentate diacronic din 2010 și până în prezent, lucrări care surprind câteva aspecte importante care influențează, pozitiv sau negativ, viața copiilor și tinerilor și relația de interacțiune părinte-copil. Managementul de caz este prezentat în detaliu tot în cadrul acestui capitol, unde sunt analizate abordările teoretice și practice ale managementului de caz atât la nivel internațional, cât și la nivel național. Acest capitol se încheie cu rolul supervizării în managementul de caz. De asemenea, sunt prezentate, pe larg, abordările teoretice și practice ale supervizării în domeniul protecției și bunăstării copilului și familiei și se pune accentul atât pe nevoia de supervizare a profesioniștilor care lucrează cu factorul uman, cât și pe avantajele ei. Supervizarea poate să prevină fenomenele de *burn-out* și *brain-drain* în rândul profesioniștilor care oferă servicii sociale.

Capitolul 2 este intitulat **Asistența Socială focusată pe familie și educație. Prezentare diacronică : 2015-2018**. Acest capitol aduce contribuții noi, publicații apărute după momentul abilitării în domeniul Sociologiei și până în prezent (peste 11 articole BDI, în țară și străinătate etc). Aceste contribuții sunt prezentate selectiv în cadrul capitolului.

Partea a doua a tezei cuprinde cele trei direcțiile principale de dezvoltare profesională : **publicații editoriale** în domeniul protecției și bunăstării copilului în România, dar și în domeniul copilăriei și parentalității; **proiecte de cercetare** în domeniul analizei triadei: dependența de muncă -epuizare profesională -depresie în rândul profesioniștilor care oferă servicii sociale în domeniul protecției și bunăstării copilului și familiei și analiza neglijării copilului în familia românească ; **evenimente științifice** ca participarea la conferințe internaționale în domeniul protecției și bunăstării copilului și familiei, dar și continuarea organizării, împreună cu colegi valoroși din țară și din străinătate, a trei evenimentele științifice pe care le-am coordonat în ultimii ani pentru Universitatea de Vest din Timișoara: Conferința Internațională de Științe Sociale Aplicate, ISSA 2012, Colecția de Asistență Socială Aplicată , ASA 2013, și Conferința Internațională Creștină *Puterea de a fi altfel*, PFA 2014.

Ultima parte a tezei de abilitare se încheie cu referințele bibliografice asociate primelor două părți.